

1. La roba que no passa de moda

Reviu-viu era una botiga de roba molt especial. Tota la roba que hi anava a parar era de segona mà; cada samarreta, jersei o pantalons havia vestit altres persones abans i tenia la seva història.

—Has vist quina camisa hawaiana més bonica, Cris? —va fer l'Antonella, traient-la d'una de les capsas que havien arribat aquell matí—. Només haurem de cosir un parell de botons que li falten i, ben neta i planxada, anirà directa a l'aparador.

—Ho heu sentit? Ha dit que soc molt bonica —va dir tota orgullosa, en silenci—. Fins i tot m'he guanyat un lloc a l'aparador!

—Pots comptar! —van exclamar, gelosos, uns pantalons que algú havia deixat abandonats a l'emprovador—. Però, que no ho veus que tens un botó de cada color!

La Cristina i l'Antonella anaven fent la seva sense adonar-se de les converses que tenien les peces de roba de la botiga.

—Cadascun dels meus botons és un petit tresor! —va exclamar la camisa—. Veieu aquest de color blau d'aquí sota? És l'únic que conservo des del primer dia!

—I què se n'ha fet dels altres? —li va preguntar una gorra marinera des del cap d'un maniquí.

—Alguns s'han perdut, d'altres me'ls han arrencat... —li va respondre.

—Arrencat, dius? —va xisclar un vestit d'allò més embotonat—. Quin mal que deu fer, això!

—No et pensis —va sospirar—. El primer se'l va endur d'una estrebada un dels nets de l'Àlvaro, que em va comprar quan encara era nova per anar de vacances a la platja.

L'havia vestit molts estius, a l'Àlvaro. Era un avi fantàstic; el recordava assegut amb algun dels seus nets a la falda, explicant-los contes inventats amb els dibuixos que ella tenia estampats. Un dia, en Miquelet, quan encara era un nadó, va descobrir un dels botons que s'havia afluixat i penjava d'un fil; el va estirar amb els seus ditets minúsculs i abans que ningú no li ho pogués impedir, se'l va posar a la boca i se'l va empassar. Quin patir! Per sort, tal com va entrar, va sortir... L'endemà, aquell botó blau va apareixer ben empastifat, al bolquer del petit. De l'ensurt i preocupat que no tornés a passar, no se la va tornar a posar. Després d'un parell d'anys tancada en un armari sense veure la llum del sol, va anar a parar a un contenidor amb tot de roba que, com a ella, li calia un canvi de vida.

—I així és com vaig anar a parar al taller de costura de l'Associació Segones Oportunitats —va continuar.

—Ei, jo també hi he estat alguna vegada! —va exclamar la gorra—. Hi treballen persones que no tenen casa i que no troben feina. Allà els ajuden a buscar-ne.

—Exacte! —va confirmar la camisa—. Doncs resulta que no tenien cap botó de color blau i la senyora Conxita em va cosir aquesta estrella d'aquí...

Convençuda que li portaria sort i aprofitant que venia el bon temps i necessitava roba fresca per posar-se, la Conxita se la va quedar. De sort, potser també n'hi va portar, però, gràcies a tot el que havia après i a la seva dedicació, de seguida va trobar una bona feina i va anar a viure en un pis molt bufó.

La camisa es va fer famosa entre les persones de l'associació; la seva estrella era com un amulet de la bona sort. La Conxita la va regalar a en Mariano que, quan va trobar feina de cambrer, la va regalar a en Moussa, que era músic i havia arribat feia poc de l'Àfrica...

—En Mou va començar tocant la guitarra al carrer —els va explicar— i ho feia tan bé que al final el seu grup va triomfar als escenaris. Sempre se m'enduia als concerts i vam viatjar per tot el món...

—Quina sort! —va sospirar una samarreta de color verd gastat—. Jo no he sortit mai de la ciutat...

—Aquest botó brillant d'aquí dalt —va continuar— me'l van cosir a la Xina... I aquest de color morat, al Senegal. Els que hi havia em devien caure algun dia.

L'Antonella ja n'havia escollit un parell més de la capsa on guardaven els botons que treien de roba que no es podia aprofitar. Se la va posar a la falda i li va cosir el primer.

—I, com és que has vingut a parar aquí? —li van preguntar, encuriosits, els pantalons de l'emprovador.

—Es veu que algú li va dir que jo ja no estava de moda...—li va respondre una mica moixa— i n'hi van regalar de noves.

—No ho he entès mai, això, noia! —es va exclamar la samarreta descolorida, del tot indignada—. Qui decideix què està de moda?

—No ho sé... —va dir pensatiu el vestit embotonat—. Potser, les persones que fan la roba nova...

De sobte, tothom hi va voler dir la seva i es va organitzar un bon rebombori. Sort n'hi havia de persones com la Cristina i l'Antonella, i d'associacions com la de Segones Oportunitats, que s'ocupaven que totes elles estiguessin sempre de moda.

"Cling, cling", es va sentir a fora. Era en Bernat, que arribava sobre la Bicicleta Cleta. La va aparcar i va entrar, somrient, a la botiga.

—Hola, Bernat! —el va saludar la Cristina—. Què t'ha portat fins aquí?

—Hola, noies! —va fer tot content—. Vinc a veure què teniu de nou. Em vau dir que avui us arribaria gènere...

—Doncs mira, tot just estem repassant les peces que han arribat aquest matí —li va explicar l'Antonella, acabant de cosir el segon botó.

—A veure? Quina camisa més xula! —va saltar en Bernat—. Me la quedo!

—Però si encara no l'hem ni rentat! —va riure la Cristina.

—No et preocupis, ja ho faré jo a casa... Quin preu té? Me l'emporto!

La camisa va tenir el temps just per acomiadar-se de la resta i desitjar-los molta sort. Com que començava a fer calor, el Bernat també es va comprar una gorra per al sol i un parell de samarretes de màniga curta, i va marxar content com un gínjol.

2. A la pesca del microplàstic

—Terra a la vista! —va cridar un dels mariners de bord.

—Terra? —va pensar en veu alta la Margaret, la patrona del vaixell—. No pot pas ser!

I es va dirigir cap a proa on l’esperava el grumet amb els binocles, assenyalant amb el dit allà on li semblava haver vist una illa.

—Però si és la Sopa de Plàstic del Pacífic! —va exclamar sorpresa, tornant-li els binocles—. Sí que ha crescut! L’última vegada que vam passar per aquí no es veia...

—Llavors, tot això són escombraries que han anat a parar al mar? —va preguntar impactat, el noi, que era la primera vegada que la veia—. Però si sembla una illa de veritat! És enorme...

—Sí, és molt més gran que la nostra estimada Hawaii, i que la majoria d’illes del planeta —li va confirmar.

La Margaret va anar cap al pont de comandament per avisar el timoner i tot el seu equip que havien arribat. Va ordenar a tota la tripulació que es preparés per desplegar les “boies recol·lectores de microplàstic” que duïen a la bodega i començar a repartir-les enmig d’aquella sopa fastigosa d’ampolles, bosses, llaunes, xarxes, bidons, envasos de totes les mides i deixalles de tota mena que es gronxaven al ritme de les onades, surant enmig de l’oceà. Just a sota la superfície hi havia el que havien vingut a buscar: microplàstic, que és el que queda de la brossa a mesura que l’aigua del mar la va esmicolant.

Les Bum-Boies, com en deien fent broma, semblaven grans bombolles de sabó i eren de la mida d’una persona. Feia ben poc que les havien inventat i havien de comprovar si funcionaven de veritat. Estaven fetes d’una xarxa molt resistent, amb tot de foradets de la mida d’un cacauet que només deixaven passar l’aigua i aquells petits trossets de plàstic que ho contaminaven tot; eren coladors gegants.

Enganxada a la part de sota, hi portaven una enorme galleda, on quedava atrapat tot el microplàstic que havien pescat.

—Carregueu les boies i arrieu els bots salvavides al mar! —va ordenar la Margaret—. Que comenci la pesca!

A la sopa no s'hi podia entrar amb barques de motor perquè les deixalles s'haurien enredat amb l'hèlix i l'haurien espatllat. En un tres i no res, uns quants mariners i marineres remaven amb força, enmig de tota aquella brossa, per deixar-hi, una a una, totes les Bum-Boies.

—Allà es mou alguna cosa! —va assenyalar una marinera.

—Deu ser un animal que ha quedat atrapat —va comentar el grumet—. L'hem d'ajudar!

S'hi van acostar i van descobrir que es tractava d'un dofí jove. Segurament es devia haver desorientat i havia anat a espetegar sota l'illa de plàstic. En sortir a respirar, havia quedat atrapat entre la brossa. Se'l veia espantat i cada vegada més cansat. Amb prou feines podia treure el morro fora de l'aigua per respirar i de tant en tant sacsejava la cua entortolligada amb una xarxa molt pesada.

Van contactar per ràdio amb el vaixell i els van explicar la situació.

—Arrossegueu-lo amb molta cura fora de la sopa i porteu-lo cap aquí, a mar obert —els va indicar la Margaret, des del vaixell—. Nosaltres anem preparant els equips per quan arribeu, canvi.

—Entesos... —va deixar anar el grumet—. Fins ara!

Amb molt de compte, van subjectar la xarxa que envoltava el cos del dofí amb un parell de gafes, i van començar a remar per treure'l d'allà. Mentrestant, la capitana i dos mariners més es posaven els vestits de neoprè i es preparaven per bussejar.

Quan van arribar amb el dofí, ja l'esperaven dins l'aigua. S'hi van acostar a poc a poc, el van acariciar i li van parlar suaument perquè entengués que el volien ajudar. I ho devia entendre, perquè va deixar que tallessin les cordes que el tenien atrapat i que ferien la seva delicada pell. De sobte, va aparèixer un grup de dofins nedant neguitosos uns metres més enllà; era la seva família, que el cridaven i l'havien vingut a buscar. Quan van haver desfet l'últim nus, es va esmunyir entre les cordes i va nedar lliure, per fi.

Els tres mariners, amb els trossos de xarxa a les mans, observaven satisfets com s'allunyava saltironant amb els altres. No s'hi havien fixat abans, però sota l'aigua, al seu voltant, hi havia més brossa que peixos nedant. Quin espectacle més trist i desolador!

Al vespre, totes les Bum-Boies suraven enmig d'aquella mena d'abocador flotant. La tripulació del *Nāmaka II* esperava el moment de sortir a recuperar-les observant la posta de sol a l'horitzó.

—Per què s'enfonsen les Bum-Boies? —va preguntar el grumet—. Ja només se'n veu la part de dalt!

—És pel pes... —li va respondre en Kamoku, el timoner—. Això vol dir que funcionen, i que les galledes s'estan omplint!

—I força de pressa, a més! —va afegir la Margaret—. Aviat s'il·luminaran i voldrà dir que estan plenes del tot. Ja veuràs que bonic; les recollirem de nit.

Sota el cel estrellat, les Bum-Boies es van anar il·luminant de diferents colors i els mariners i les marineres van saltar als bots salvavides per recollir-les i tornar a carregar-les al vaixell.

L'endemà al matí, el vent bufava fort i van hissar totes les veles; el *Nāmaka II* avançava trencant les ones a tota velocitat. Aviat arribarien a port amb quilos i quilos de microplàstic per reciclar.

—Sembla sorra de platja de coloraines! —va exclamar el grumet, jugant amb el microplàstic d'una d'aquelles galledes.

—Sovint, els peixos i les balenes es confonen i se'l mengen —li va explicar una companya—, es posen malalts i n'hi ha que fins i tot es moren.

—Però a partir d'ara —va dir el grumet—, amb les Bum-Boies, deixarem el mar ben net!

—Uiiii, per més que en recollim —va afegir en Kamoku—, fins que no deixem de fer servir plàstic per a tot, i no el llencem allà on toca... en continuarà arribant al mar, i cada vegada, més!

—Tothom al seu lloc —va indicar la Margaret en veure l'escullera—. Plegueu veles que entrem al port!

Quan van arribar ja els esperava el camió, que es va emportar tot el microplàstic cap a la fàbrica de reciclatge, per transformar aquella brossa en qualsevol altra cosa.

—Vinga, tothom a la feina! —va fer la capitana—. Hem de preparar el *Nāmaka II* per quan tornem a salpar.

Tota la tripulació s'hi va posar, i quan van tenir el vaixell ben net, i a punt, es van acomiadar. La Margaret es va enfilem a la seva bicicleta, que l'acompanyava sempre, allà on anava, i va començar a pedalar: l'esperaven a casa.

3. La revolució d'un pam

Per fi havia arribat el moment que tant esperaven. Tots els animals de “més o menys un pam” s’havien organitzat i després d’aquell dia, o més aviat d’aquella nit, res no tornaria a ser igual. Ja n’hi havia prou de fum i de soroll, estaven tips d’aquelles màquines gegantines que les persones utilitzaven per moure’s amunt i avall; cotxes en deien, i motos, camions, furgonetes...

S’havia acabat! El món era cada vegada més gris i feia més pudor d’ençà que se les havien inventat. Estava ple de carrers i carreteres i cada dos per tres n’atropellaven algun.

Els coloms van ser els primers a parlar-ne, farts d’acabar sota les seves rodes enmig de les ciutats, i també els conills, els eriçons, les rates i els ratolins, que solien topar-hi de nit, intentant creuar alguna de les carreteres que partien els boscos a bocins.

De seguida va córrer la veu i la necessitat de fer-hi alguna cosa es va anar escampant entre la fauna de tot el planeta. Van decidir que ho farien sota la protecció de la foscor, la primera nit de lluna nova.

Va arribar el gran dia, i tan bon punt es va pondre el sol els animals van sortir dels caus i dels amagatalls. Intrèpids, saltaven dels arbres i dels seus nius confortables. Els que sabien fer túnels, com els talps, els conills, els armadillos o els gossets de les praderies, feia dies que excavaven sota terra per fer-hi galeries. Els que tenien dents per rosegar s’havien dedicat a foradar portes, finestres, parets i teulades de totes les cases. I els més menuts s’hi havien colat unes quantes vegades investigant els costums de les persones humanes.

Aquella nit, tot eren corredisses cap aquí i cap allà, i voleiar d’ocells i de ratpenats. Entraven sigil·losament a les cases buscant una sola cosa: aquelles cosetes petites i brillants amb les quals posaven en marxa els motors dels seus vehicles. Les agafaven de sobre les taules, les tauletes i els prestatges, les arrencaven dels ganxos que penjaven de les parets i les treien de calaixos i calaixets. Les buscaven dins les butxaques de jaquetes, camises i pantalons... i se les enduien gairebé sense fer soroll.

A fora, els esperaven garses, coloms, papagais i cotorres, ratpenats, esquirols i micos de totes les mides... que se les enduien ben lluny, per amagar-les dins de coves i forats, entre les fulles dels arbres i les roques dels penya-segats.

Per aire i per terra, el suau dringar de claus es va sentir tota la nit. El planeta sencer semblava un enorme picarol fins que va sortir el sol. Es va fer de dia i, quan els més matiners es van despertar, els animals de més o menys un pam van desaparèixer d'un salt i es van amagar. Ningú no entenia què havia passat, era divertit veure a tothom tan desconcertat. Buscaven les claus per tots els racons, rondinant com fan els lleons.

En veure que tothom estava igual, va saltar l'alarma general. No podia ser casualitat, alguna cosa havia passat. No podien acompanyar els seus fills i filles a l'escola i farien tard a la feina! Corrien de pet cap a l'estació i s'enfilaven als trens que anaven tots plens. Només funcionaven el tren i el tramvia, les ambulàncies, els autobusos i els cotxes de policia.

Un cop passat l'ensurt del matí, les avingudes i els carrers es van començar a omplir. Tot eren bicicletes, patinets i persones caminant a peu dret. Quina calma i quin aire més net, van pensar els animals, satisfets. Però la pau no duraria gaire més. La gent se les empescava totes i de seguida van trobar com podien engegar els seus cotxes.

La revolta no havia anat prou bé i calia posar en marxa el pla B. Aquesta vegada l'objectiu serien les rodes. Els animals que tenien mans van desenroscar-ne els taps. Els que disposaven d'urpes, de bec o de bones dents, els van arrencar sense miraments. Més d'un ratolí despistat havia sortit disparat, amb la força de l'aire comprimit, alliberat.

Una a una, les van rebentar i desinflar totes. "Sshhhhh", s'escoltava per tot arreu. Aquella segona nit, el planeta semblava un globus ferit.

De bon matí, ningú no se'n sabia avenir. No quedava ni una roda inflada, aquesta vegada! No era el primer cop que els passava i estaven preparats i preparades!

Excepte alguns, que tenien les queixes i els renecs a punt, la resta de seguida es van organitzar tots junts.

Les càmeres els havien captat, i els animals de més o menys un pam eren notícia! Es veien a tots els vídeos, desinflant rodes amb molta perícia. Per què ho devien haver fet? Quina era la raó? Es preguntaven. Amb la seva revolució, els havien donat una bona lliçó.

Van anar reparant les rodes a poc a poc, havien entès el missatge d'un cop! A partir d'aquell dia només engegarien els cotxes si calia i anirien a peu o pedalant, si podien. Van decidir que hi hauria autobusos i trens més sovint i sortiria més barat que anar-hi conduint.

Els efectes es van notar de seguida: ja no feia tot ferum de fum i l'aire es podia respirar. El murmuri constant de motors havia callat i era més fàcil parlar. Els ocells tornaven a cantar, i era tan agradable passejar! La temperatura del planeta havia deixat de pujar i, per fi, el canvi climàtic començava a frenar. La salut de les persones millorava cada dia, la ciutat era un bon lloc per viure, es notava en el seu somriure.

I així va ser com els animals de més o menys un pam van fer saber a tothom que estaven farts dels cotxes, caram! Potser sí que eren petits i només sabien fer coses petites, des de llocs ben petits, però n'eren molts! I amb això n'hi havia prou per aconseguir grans canvis, com havia dit un d'aquells humans, que de savis també n'hi havia algun de tant en tant.

4. Aturem l'efecte d'hivernacle!

—Que bé que s'hi està, aquí dins! —va exclamar en Quim, sorprès.

—Oi que sí? —li va dir l'àvia, mentre tancava la porta—. És per l'efecte d'hivernacle!

A partir d'ara podrem continuar cultivant l'hort encara que a fora faci fred.

—Però... això de l'efecte d'hivernacle no és dolent? —li va preguntar el net—. L'altre dia, a les notícies van dir que és el culpable del canvi climàtic...

—Doncs una mica sí —va sospirar l'àvia—, però no del tot. Veus aquestes parets de plàstic? Deixen entrar la llum del sol que escalfa l'aire de dins i no el deixen sortir i per això s'hi està més calent que a fora; això és l'efecte d'hivernacle. La Terra té l'atmosfera, que fa el mateix que les parets de plàstic. Sense l'atmosfera, al nostre planeta hi faria tant fred que no s'hi podria viure...

—Però si fa massa calor tampoc, oi? —la va seguir, en Quim.

—Exacte, l'hem contaminat tant que ara, en comptes de mantenir la temperatura, el planeta s'escalfa i s'escalfa... —li va explicar l'àvia—. Aquest és el problema!

Li encantava passar el dia amb la seva àvia, aprenia un munt de coses amb ella! El que més li agradava era ajudar-la a l'hort: sembrar, regar, netejar-lo de males herbes, de cargols o d'insectes... Collir els tomàquets més vermells, un enciam i un parell de pastanagues i fer-ne una bona amanida. Veure florir i créixer els carbassons per collir-los al punt i preparar-ne una deliciosa truita o un puré. Omplir el cistell de mongeta tendra i escollir els millors pebrots i albergínies per escalivar-los al forn...

Alguns hiverns havien plantat calçots, carxofes i fins i tot patates, i ara que tenien l'hivernacle, hi continuarien plantant una mica de tot.

—Verdures i hortalisses de quilòmetre zero! —va exclamar l'àvia—. Una bona manera de reduir la contaminació del planeta.

Com cada dissabte a la tarda, en Quim havia quedat amb la colla per berenar. Va preparar l'entrepà i va omplir la cantimplora d'aigua, es va acomiadar de l'àvia i va enfilar a cap a la plaça del Rellotge amb la bicicleta. Pel camí, es va trobar l'Aina i, més endavant, la Bruna i el Rayan, que els esperaven. La resta ja eren a la plaça quan hi van arribar.

—I si anem fins al mirador a berenar, avui? —va proposar la Najat.

Tothom hi va estar d'acord. Els dies que feia bon temps, venia molt de gust pedalar fins al capdamunt de la muntanyeta que hi havia a tocar del poble, allà hi tenien un espai fantàstic per passar l'estona. Hi van pujar en un tres i no res i es van asseure als bancs que hi havia a l'esplanada. L'hivern era a prop i els dies s'escurçaven, però encara hi tocava una mica de sol.

—Com creieu que serà el món quan siguem grans? —va preguntar en Quim, capficat per la conversa que havia tingut amb l'àvia aquell matí.

—Què vols dir? —se'l va mirar sorpresa l'Aina—. Això és molt difícil de saber...

—És que l'altre dia, a la tele, deien que amb el canvi climàtic... —va començar a explicar ell.

—Jo prefereixo pensar en com vull que sigui —el va interrompre en Rayan—, i en el que podem fer per aconseguir-ho.

—Bona idea! —va celebrar la Najat—. Quan sigui gran vull que l'aire sigui més net...

—Que el canvi climàtic s'hagi aturat i les persones, les plantes i els animals puguin viure tranquil·lament a qualsevol lloc del planeta —va continuar l'Aina.

—Doncs hauríem de contaminar menys! —va afegir en Quim.

Van estar una bona estona parlant del món que somiaven. La Najat, que sempre portava una llibreta i un bolígraf per anotar tot allò que trobava interessant, en va fer una llista.

–Voleu dir que hi podem fer alguna cosa, nosaltres, per aconseguir tot això? –va pensar en veu alta la Bruna.

–De fet, n’hi ha moltes que ja les fem! –va assegurar en Rayan–. Separar les deixalles per reciclar el plàstic, el paper...

–Anar en bicicleta a l’escola... –va afegir en Quim.

–És que anar en bicicleta és el millor que hi ha! –va exclamar l’Aina–. Us imagineu què passaria si tothom anés en bici a la feina, a comprar, a passejar...?

–Segur que l’aire estaria molt més net! –va saltar la Najat.

Engrescats pel somni de la seva amiga, van fer volar la imaginació. La Bruna, que ho feia molt bé, dibuixava diferents tipus de bicicletes a la llibreta de la Najat, segons si havien de servir per anar a comprar, per sortir a passejar, per portar passatgers... L’Aina i en Quim, que eren grans experts a reparar i tunejar bicicletes, se centraven en els detalls tècnics. La Najat, que era molt bona organitzant i planificant, pensava en tot el que caldria tenir present si volien que el somni es fes realitat:

–Hem de fer uns cartells per aconseguir bicicletes que no utilitzi ningú o estiguin trencades...

–D’això me n’encarrego jo! –es va oferir la Bruna–. I on ens les haurien de portar?

–Bona pregunta! –va reconèixer la seva amiga, que no hi havia pensat.

–A casa meva tenim un garatge molt gran –va oferir en Rayan–. Segur que si endrecem i el netegem una mica, el podrem utilitzar. És per una bona causa!

–Necessitarem eines i peces de recanvi! –va afegir l’Aina, que ja s’hi veia, treballant de mecànica de bicicletes.

–Algunes peces les podem fer nosaltres mateixos amb microplàstic reciclat! –se li va ocórrer a en Quim–. La meva mare treballa en una fàbrica que s’hi dediquen.

El sol ja s'amagava i feia fresqueta; aviat es faria fosc. Van recollir i es van tornar a enfilars a les bicicletes. De tornada, continuaven parlant del nou projecte. La seva motivació era tan gran i ho feien amb tanta empenta que també s'hi van afegir les seves famílies i, al cap de poc temps, hi treballava el poble sencer. Ben aviat

omplirien el món de BiciCletes innovadores i reciclades, i posarien el seu granet de sorra per aconseguir fer del món un lloc on viure millor.

5. Invents per a un món millor

Les platges de Vila-rubí de Mar eren de les més boniques del planeta blau. La seva sorra, d'un vermell brillant, les feia úniques en el món. Els seus habitants n'estaven d'allò més orgullosos i, des que havien entrat a la llista de ciutats en risc de desaparèixer sota l'aigua a causa dels efectes del canvi climàtic, cercaven preocupats la manera d'evitar-ho.

Havien construït grans dics de roca perquè les onades no s'enduguessin cap més tros d'illa. Alçaven les cases perquè l'aigua no hi entrés cada vegada que els carrers s'inundaven i havien ideat un sistema subterrani que recollia la pluja per guardar-la en uns dipòsits gegants.

Però sabien que no n'hi havia prou i que, si el nivell de l'aigua continuava pujant, un dia en comptes de cotxes hi navegarien barques pels seus carrers. Havien de fer-hi alguna cosa o el mar s'empassaria la seva ciutat i haurien de buscar un altre lloc on viure.

Buscant una solució, les nenes i els nens de la ciutat van organitzar el primer *Concurs d'invents per a un món millor*, i tot Vila-rubí s'hi va engrescar. Un dia, algú va compartir-ne l'anunci a internet i, de sobte, inventors i inventores d'arreu del món s'hi van presentar amb els seus aparells. Ningú no s'esperava aquell èxit. Van sortir als diaris, a la ràdio i fins i tot al telenotícies. La seva no era l'única ciutat que patia pel futur, moltes altres també s'hi van interessar.

Va arribar el dia i els carrers es van omplir de gent i d'invents de tot arreu. Al gimnàs de l'escola s'hi exposava el de l'Helga, una noia que venia d'Islàndia. A ella li encantava anar en bicicleta i al seu país no sempre era possible; hi havia dies que hi feia molt fred o massa vent, hi havia mesos que era sempre de nit, i d'altres, sempre de dia. Havia trobat una manera de fabricar energia elèctrica fent allò que més li agradava: pedalar. Per això havia instal·lat, l'una al costat de l'altra, quinze bicicletes al gimnàs. Cadascuna sobre un suport que impedia que les rodes toquessin a terra. En girar, un aparell transformava el moviment en electricitat, que viatjava a través d'uns cables trenats fins a unes bateries que s'anaven carregant. L'Helga havia calculat que, si tothom dedicava una estoneta a pedalar cada dia, en tindrien prou per il·luminar els carrers del seu país durant els mesos de fosc.

Al pati van improvisar un aparcament per a les BiciCletes que havien portat un grup de noies i nois a qui també els apassionaven els vehicles de dues rodes: en Quim, l'Aina, la Bruna, en Rayan i la Najat es dedicaven a recollir bicicletes velles i trencades per fer-ne de noves, al gust de cadascú. N'hi havia per a qui volia comoditat, amb un sofà en comptes del selló, i també, per a aquelles persones que sempre tenien pressa, amb pedals al manillar per pedalar el doble de ràpid, amb mans i peus. I una altra de molt especial, ideal per a pallassos i pallasses i per a tothom qui volgués riure una estona, tenia un pedal més llarg que l'altre i un volant que sortia de lloc cada dos per tres... Només tenia una pega: amb aquesta bicicleta, era pràcticament impossible arribar més enllà del terra.

També hi havia invents que netejaven els rius i els mars de tota la brossa que hi anava a parar, eren tots a la piscina municipal, que els vila-rubinenca i les vila-rubinenques havien convertit en un abocador flotant llençant-hi ampolles buides, gots de iogurt, coberts d'un sol ús, bolquers bruts, bosses de plàstic i una pila de deixalles més.

La Margaret i el seu timoner, en Kamoku, havien arribat de l'illa de Hawaii per mostrar un dels invents més interessants: les seves Bum-Boies, que semblaven pilotes de platja gegants, surant enmig de la porqueria de la piscina, amb les quals pescaven tot el microplàstic que hi havia amb les galledes que portaven enganxades a sota.

A la secció de Reciclatge, hi havia un aparell que va cridar l'atenció dels visitants. En Xiang, un conegut inventor de la Xina, estava treballant en uns cubells de la brossa que detectaven si algú hi llençava alguna cosa que no tocava i ho rebutjaven. Per exemple, si un embolcall de plàstic anava a parar al cubell d'orgànica, sonava un "meeeeeeec" i, amb un "pufffff", el cubell l'escopia al moment. Tothom els trobava tan divertits que feien cua per provar-los, fins que hi va haver un moment que, de tan brut i llefiscós, el terra de la sala relliscava, i feia una pudor insuportable. En Xiang de seguida es va adonar que calia modificar-los una mica... Potser, si en comptes d'escopir només sonava l'alarma, evitarien aquella empastifada.

Els errors tenen un paper molt important en la vida de les inventores i dels inventors; són la clau per poder millorar els seus invents. És per això que necessiten provar-los una vegada i una altra, i no se'n cansen mai!

A l'entrada de l'Ajuntament hi havia l'Aminata, una inventora senegalesa especialitzada en sistemes informàtics, que havia arribat de l'Àfrica. Havia connectat els seus ordinadors a diferents edificis de la ciutat i vigilava que ningú no s'oblidés cap llum encès o utilitzés més aigua de la necessària. Les persones que hi vivien van descobrir que n'hi havia prou amb cinc minuts per dutxar-se, encara que les primeres vegades n'hi va haver que van sortir mig ensabonades i, tot s'ha de dir, una mica enfadades. S'havia acabat malgastar electricitat ara que els llums s'apagaven sols! Tot i que ja se sap, amb les màquines! De tant en tant, algú es quedava a les fosques. L'invent els va fer pensar: potser, si cadascú hi posava una mica de la seva part i els apagava quan tocava, aquell invent ja no els faria falta.

De fet, ni aquell ni cap altre! Un cop vistos i provats tots els invents, van arribar a la conclusió que, a part d'inventar sistemes i aparells per solucionar els problemes, calia fer un esforç i aprendre a evitar-los! Com per exemple: utilitzar menys plàstic, fer un consum responsable de l'aigua i l'electricitat, reparar, reutilitzar, reciclar...

Per celebrar-ho van organitzar una gran festa i, com que era impossible premiar un sol invent guanyador, van decidir repartir el premi entre tots. Així ho van fer, també, els anys següents.

Arreu es parlava de Vila-rubí de Mar i de la seva illa de platges de color vermell brillant. Era la ciutat on vivien més inventores i inventors del món i d'on sortien les millors idees per fer del nostre estimat planeta un lloc on viure millor.

6. Una sopa de pedres especial

—Ja n’hi ha prou! Em rendeixo! —va exclamar—. Ens quedarem aquí, si això és el que vols...

Va aparcar de qualsevol manera i va sortir per respirar una mica d’aire fresc. Feia una bona estona que donava voltes pel barri amb la seva furgoneta, discutint sola i en veu alta, al volant. Encuriosits, un grupet de noies i nois que feien petar la xerrada a la placeta s’hi van acostar.

—Que s’ha perdut? —li va preguntar una de les noies—. Necessita ajuda?

—Aquest trasto! —va rondinar ella, assenyalant el mòbil que hi havia enganxat al costat del volant—. Li he demanat que em porti fins a casa i no hi ha manera!

—A cinquanta metres, tomba a la dreta i ja has arribat! —es va sentir que deia una veu que sortia de l’aparell.

—Ho veieu? —va sospirar deixant caure els braços als costats—. Diu que ja hem arribat i no és pas veritat, jo no visc en aquesta ciutat.

La Xesca era cuinera i sempre anava amunt i avall amb la seva furgó carregada d’olles, paelles i cassoles. Li agradava pensar que qualsevol imprevist es podia convertir en una preciosa oportunitat si ella ho volia, i qui sap, potser el GPS s’havia espatllat perquè tenia alguna cosa a fer-hi, en aquella ciutat. Ho hauria d’esbrinar...

Mentre apagava el mòbil i el tornava a engegar amb l’esperança que la cosa es pogués solucionar, un noieta molt eixerit feia el xafarder, amb el nas enganxat als vidres.

—Uauuuu, quina olla més grossa que portes aquí dins! —va dir, sorprès.

—Sí, amb aquesta olla preparo el meu plat estrella! —va fer, picant-li l’ullet—. La famosa sopa de pedres, la meva preferida!

—Però..., aquest no és el títol d’un conte? —li va preguntar una nena que s’havia afegit al grup.

—Ho és... —li va respondre la cuinera—. A mi me l'explicaven de petita, i vet aquí que un dia vaig comprar l'olla més grossa que vaig trobar i la vaig preparar! És la més bona de les que es fan i es desfan, us ho puc assegurar!

—Jo la vull tastar! —va demanar el vailet.

—I jo! I jo! —van anar dient l'una darrere l'altre.

—Entesos —va acceptar ella—, però m'haureu d'ajudar!

Van demanar permís a l'Ajuntament i van preparar-ho tot per cuinar enmig de la plaça. L'olla era tan grossa que la van haver d'agafar entre quatre. Van omplir-la d'aigua de la font i la van posar al foc.

—Per començar, necessitarem unes quantes pedres —els va indicar—. Uns còdols del riu, per exemple, ens aniran bé.

D'un cop de BiciCleta van anar a buscar unes quantes pedres al rierol que travessava la ciutat. Les van rentar amb aigua i sabó i les van entregar a la cuinera, que va escollir les que li van semblar més polides. "Blup, blup, blup...", feien, una darrere l'altra, en llançar-les a l'aigua que s'anava escalfant.

—La nostra sopa de pedres serà una mica diferent de la que preparava el soldat del conte —els va explicar la Xesca—. Ell tornava d'una guerra, brut, espellifat, famolenc... i al poble on va arribar la gent passava molta gana.

—A nosaltres, en canvi, a vegades ens sobra menjar... —va dir un noi.

—Sí, i se'ns fa malbé a la nevera... —va afegir un altre.

—Exacte! —va fer ella—. I no hi ha res com unes verdures mig marcides per preparar un bon caldo.

Del més petit fins a la més gran de la colla, van córrer cap a casa a buscar ingredients per cuinar. De seguida van tornar amb una carretada de cebes i de patates grillades, i un tou de fulles pansides d'api, de col i d'enciam, ben bé per fer-ne un ram. Hi van afegir un bròquil esgrogueït i un bon grapat de mongetes tendres

que semblaven de goma. Qui més qui menys va trobar una pastanaga arrugada i algun tomàquet amb la pell rebregada.

Amb cura i molta traça, la Xesca va pelar i trossejar les hortalisses de cada casa i tota la colla, la va ajudar. De la furgoneta en van treure un colador gegant, i el van omplir fins a dalt. Van esbandir-ho sota la font i, tot seguit, cap a l'olla s'ha dit!

No feia ni cinc minuts que bullia quan el botiguer del supermercat d'allà al costat s'hi va acostar amb una safata a la mà:

—La meva filla m'ha explicat això de la sopa de pedres i he pensat que potser us farien servei aquest parell de pollastres, que demà hauran caducat i els hauríem llençat. No els voleu pas?

—I tant que sí! Hi quedaran la mar de bé, al brou! —va celebrar la Xesca, i els va posar a l'olla.

També s'hi va afegir la carnissera de la cantonada, amb alguns ossos i un bon tros de cansalada. I les fruiteries del voltant, que van preparar una macedònia gegant amb les fruites que eren un pèl massa madures. Al migdia, tot el barri feia olor de sopa i tot el veïnat s'acostava a la plaça amb alguna cosa per compartir.

—Ha arribat l'hora de tirar-hi la pasta! —va anunciar la Xesca, després de tastar el brou i afegir-hi una mica de sal.

Havien aconseguit galets de totes les mides, i fideus, lletres, pistons, estrelletes, llacets i fins i tot macarrons que havien trobat en alguns armaris, perduts pels racons.

Per dinar, hi va haver sopa de pedres per a tothom, i fins i tot van repetir.

—La més deliciosa que hem tastat mai! —deien a la Xesca, per felicitar-la.

—L’hem cuinat entre totes i tots —els responia ella—, això és el que la fa tan especial.

Al fons de l’olla només hi van quedar les pedres de riu amb les quals havien començat. La Xesca en va regalar una a cadascun dels seus i les seves ajudants, perquè recordessin sempre més la recepta.

I és així com el que havia començat amb un GPS despistat es va convertir en una bonica amistat. Cada any, per aquelles dates, la Xesca els feia una visita i tornaven a cuinar plegats, la sopa de pedres era tan especial que no els sortia mai igual!